

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen vammaisneuvoston kokous 5 / 2025

Aika	keskiviikko 21.5.2025 klo 16.00
Paikka	WSOY-talo; Mannerheiminkatu 20 K, 06100 Porvoo, Lautakunnan kokoustila, 2.krs tai Teamisin välityksellä
Läsnä	Maija Aatelo, puheenjohtaja Pauli Ritola etänä Håkan Westerholm etänä Monica Ståhls-Hindsberg Jonas Lindström Tuula Räikkönen etänä Janne Riekkii etänä Hanna Kaunisto vastuualuejohtaja (perhe- ja sosiaalipalvelut) etänä Maritta Koskinen, tulosityksiköpäällikkö (vammaispalvelut) etänä Ira Kaijolehto, sihteeri
Vierailija	Kehittämisjohtaja Katja Blomberg
Poissa	Jyrki Laakso Robert Almiala Hannele Käenaho-Virtala Minna Manninen

1. Kokouksen avaus, laillisuus ja päätösvaltaisuus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo. 16.05.
Todettiin paikalla olevat kokouksen äänivaltaiset jäsenet, todettiin kokous laillisesti kokoon kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

2. Vierailijana kehittämisjohtaja Katja Blomberg**Vammaispalveluja koskeva kehittämistyö hyvinvointialueella;
Suomen kestävän kasvun hanke (RRP)**

- Suomen kestävän kasvun hankkeen kohderyhmänä on heikoimmassa asemassa olevien palvelut. Hankkeessa ei ole suoranaisesti kehitetty vammaispalveluita, mutta kehittämistoimenpiteestä voivat hyötyä myös vammaispalvelun asiakkaat.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

- Vammaispalveluiden työ- ja päivätoiminnan asiakkaiden haastattelu hyvinvointia tuovista asioista ja osallisuuden edistäminen palveluiden kehittämisessä.

- Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen viestinnän kehittäminen saavutettavammaksi kaikille (saavutettavat dokumentit).
- Omaishoitajille ja perhehoitajille suunnatun hyvinvointikyselyn (2023) toistaminen vuonna 2025.
- Kumppanuuspöytä: Järjestöjen kumppanuuspöydässä yhtenä teemaryhmänä vammaisjärjestöt.
- Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen palvelutarjotin: kootusti yhdessä paikassa tietoa ammattilaiselle ja kuntalaisille tukimuodoista, palveluista, ryhmistä ja tapahtumista.
- Hakusanalla ”vammais” löytyy sähköisestä palvelutarjottimesta tietoa alueen palveluista (esim. asunnon muutostyöt).
- Perustettu esteettömyystyöryhmä yhdessä vammaispalveluiden esteettömyysasiantuntijan (Jukka Suhonen) kanssa.
- Hyvinvointialueen käytössä olevien tilojen esteettömyyden arviointi, kehittäminen ja seuranta.
- Lomake, jolla ammattilaiset ja jatkossa myös asukkaat voivat ilmoittaa tilojen esteettömyyteen liittyvistä huomioista.
- Elintapojen puheeksi otto, kuten liikunta ja liikkuminen, kuuluu kaikille hyvinvointia alueen ammattilaisille mukaan lukien vammaispalvelut.
- Hyvinvointialueelle on perustettu kaatumisen ehkäisy moniammatillinen ohjausryhmä.
- HYTE-viestinnän vuosikellossa on huomioitu liikunnallisen elämäntavan edistäminen ja invalidiliiton Helppo liikkua –viikko. Vuoden 2025 teema on ”Liiku itsellesi sopivalla tavalla”.
- Hyvinvointialueella on tiedostettu, että näkö- ja kuulovammaisten ja iäkkäiden on vaikeaa antaa palautetta hyvinvointialueen asiakaspalautejärjestelmän kautta, prosessia kehitetään.

Tuottavuusohjelman toimenpiteet

- Palvelutarpeen arvioinnin osaamista kehitetään (sosiaalihuoltolaki ja RAI)
- Sosiaalihuoltolain soveltaminen vammaispalveluissa ja monialaisen yhteistyön uusi rakenne (Monialainen-tiimi)
- Tiedolla johtamista kehitetään
- Tuotteistaminen: kaikki palvelut on käyty läpi ja arvioitu RAI-pisteiden merkitys hintojen muodostumiseen. Tavoitteena valmistua elokuussa 2025
- Palvelujen ja myöntökriteerien yhtenäistämistä: yksiköitä on profiloitu, Etevan ja Kårkullan entisten yksiköiden yhdenmukaistaminen (myöntökriteerit jne.).
- Palveluprosesseja on rakennettu ja kuvattu IMS-järjestelmään
- Ostopalvelujen asiakkuuksien muuttaminen mahdollisuuksien mukaan omatuotannoksi
- Yhteistyötä tehostettu suomen- ja ruotsinkielisten palveluiden välillä (esim. johtaminen)
- Kuljetuspalvelut on keskitetty ja kilpailutettu. Valmisteilla kuljetuspalvelujen kokonaiskilpailutus hva:lla, reklamaatioita on tehty.

- Vammaispalvelut on saanut vuokratyövoiman kustannuksia vähenemään noin puolella (panostettu henkilöstön työhyvinvointiin ja koulutukseen).

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma

- Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma on ollut lausuttavana vaikuttamistoimielimillä ja lautakunnilla 25.4.2025.
- Suunnitelman tavoitteena on huolehtia siitä, että palvelut ovat saatavilla syrjimättömästi ja esteettömästi.
- Vammaisten palveluihin liittyviä kehittämiskohteita tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman luonnoksessa:
  - Tulkkipalvelujen ja kaikkien tulkkauksen mahdollisuuksien käyttäminen palveluissa.
  - Normitietoinen viestintä: syrjiviin ja eriarvoistaviin normatiivisiin käsityksiin vaikuttaminen viestinnällisillä ratkaisuilla.
  - Selkokieliisyys.
  - Digitaalisen syrjäytymisen ehkäiseminen: Palveluihin pääsy taataan myös muita, kuin digitaalisia kanavia pitkin
  - Syrjintään puuttumisen tehostaminen.

Selkokielliset verkkosivut

- Hyvinvointialue on saanut mukautetuille sivuille valtakunnallisen selkotunnuksen.
- Selkokielestä hyötyvät monet, erityisesti henkilöt, joilla on pysyvä kielellisen tuen tarve, heikentynyt kielitaito tai joiden äidinkieli ei ole suomi tai ruotsi.

3. Pöytäkirjantarkastajien valinta

Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Jonas Lindström ja Pauli Ritola.

4. Esityslistan hyväksyminen

Hyväksyttiin esityslista seuraavin lisäyksin kohtaan Muut asiat;
-Pohjoismaiden vammaiskonferenssi
-Vammaisfoorumien lähettämä kirje
-Käännetty esityslista

5. Edellisten kokousten päätösten seuranta

5.1 Toimintakertomus

Toimitettu eteenpäin sovitussa ajassa.

5.2 AVH-potilaiden kuntoutuspolku

AVH-kuntoutus. Porvoon sairaalassa lakkautettu erikoissairaanhoidon osastopaikkoja, jossa aiemmin kuntoutettu avh-potilaita ennen PTH osastolle siirtämistä. Enää vain 3-4paikkaa jäljellä. Alle 65 v pääsevät hoitoon Helsinkiin NEKU-osastolle, yli 65v joutuvat hva perusterveydenhoidon osastolle. Sisäistä koulutusta, joka lisäisi

osaamista, mietitään. Kotikäynti asunnonmuutostöitä tms. varten tehdään mahdollisuuksien mukaan eli ei jokaisen kohdalla. Myös vammaispalveluissa havaittu, että kaikki kotiutettavat eivät ole kotikuntoisia, vaan kuntoutusta jää puuttumaan.

Päätös; Palataan asiaan myöhemmin elo-syyskuussa.

5.3 Aluevammaisneuvoston kokouksien valmistelu/ sihteeriresurssi
Sihteeriresurssien riittämättömyys hankaloittaa aluevammaisneuvoston toimintaa. Vammaisneuvosto päätti huhtikuun kokouksessa laatia aluevaltuustolle aloitteen asiasta, luonnoksen valmistelevat Maija Aatelo ja Monica Ståhls-Hindsberg.

Päätös; Siirretään seuraavaan kokoukseen.

5.4 Vammaispalveluiden hakemiseen ja hakemuksiin liittyvät ongelmat ja lainvastaisuudet.

Päätös; Siirretään seuraavaan kokoukseen.

6. Vammaisneuvoston lähetetyt lausunnot

6.1 Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen Tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma (lähetetty)

6.2 Vammaispalvelulain mukaisen lyhytaikaisen huolenpito hankinta (lähetetty)

6.3 Lapsiperheiden kotipalvelun myöntämisperusteet
Päätös; Vammaisneuvosto ei lausu.

6.4 Henkilökohtaisen avun työnantajamalli, uuden ohjeen tarkastus; (lähetetty)

7. Vammaisneuvostolta pyydetyt lausunnot

7.1 Sote-kuljetuspalvelujen kilpailutuksen asiakirjoja (28.5 mennessä).
Työryhmä: Tuula Räikkönen, Janne Rieki ja Pauli Ritola.

7.2 STM lausuntopyyntö liittyen ensihoitoon – lisätty huhtikuun kokouksessa (25.5.2025 mennessä).
Työryhmä; Tuula Räikkönen, Maija Aatelo, Pauli Ritola, Monica Ståhls-Hindsberg ja Minna Manninen.

7.3 Vammaispalvelulain soveltamisalan muutosehdotus (lisätty toukokuun kokouksessa)
Lausunnon viimeinen jättöpäivä kesäkuussa
Työryhmä; Tuula Räikkönen, Maija Aatelo ja Monica Ståhls-Hindsberg.

8. Soveltamisohjetyöryhmän kuulumiset

8.1 Harkinnanvaraiset etuudet käsittelyssä

Maritta Koskinen selvensi, että vammaispalveluissa ei ole harkinnanvaraista etuutta vaan käytetään termiä määrärahasidonnaiset palvelut.

Vammaispalvelulain määrärahasidonnaiset palvelut ovat palveluita, jotka vammaispalvelulain mukaisesti järjestetään hyvinvointialueen määrärahojen puitteissa. Ne ovat sidoksissa määrärahoihin, mikä tarkoittaa, että niiden järjestämiselle on budjetoitu rahoja.

8.2 Vammaisneuvoston osallistaminen vammaisia koskien asioiden

valmisteluun eikä vain lausuntopyyntöihin (siirretty edellisestä kokouksesta).

Päätös; Siirretään seuraavaan kokoukseen.

9. Alueellinen esteettömyystyöryhmä

Esteettömyysasiantuntija Jukka Suhonen kertoo seuraavassa kokouksessa uudesta työryhmästä.

Sovittiin että Vammaisneuvoston jäsenet voivat lähettää alustavat kysymykset 3.6 mennessä Pauli Ritolalle, joka tekee niistä koosteen ja lähettää kysymykset Jukka Suhoselle etukäteen tiedoksi.

Esteettömyystiedot puuttuvat hva-nettisivuilta.

10. Liikkumisen tuki -ajankohtaiset asiat

- Päiväautojen kilpailutus valmistelussa
- Maaliskuun tilasto oli aiempaa yksityiskohtaisempi
- Asiakasraati puuttuu yhä
- Asiakasohje puuttuu
- Aloite Palvelujen järjestämisen lautakunnalle. Työryhmä; Tuula Räikkönen ja Janne Riekk.

11. Vammaisneuvoston aloitteet ja muut toiminta

11.1 Hoitotarvikejakelun muutoksista

Maksuttomien hoitotarvikkeiden ja -välineiden tilaus- ja toimituskäytännöt ovat muuttuneet 3.2.2025 alkaen.

Kaikki hoitotarvikejakelua tarvitsevat eivät ole saaneet tiedotetta asiasta, ja epätietoisuus on herättänyt huolta mm. siitä, miten kaukaa tai mistä tarvikkeet joutuvat jatkossa hakemaan, sekä siitä, miten tarvikkeita jatkossa tilataan.

Nettisivuilla puhelintilausvaihtoehto on huomaamattomalla tavalla vahvaa tunnistautumista vaativan sähköisen lomakkeen vaihtoehtona. Sekaannusta sivustolla on myös siinä, voiko lomakkeen täyttää ilman vahvaa tunnistamista vai ei.

Tiedotteen puuttumisen takia ihmiset ovat joutuneet etsimään tuttaviltaan yms. tietoa hoitotarvikejakelun toiminnasta.

Hanna Kaunisto; hoitotarvikejakelu on terveystalveluiden vastuulla ja on tullut tietoon, että asia pyritään korjaamaan.

Päätös; Siirretään seuraavaan kokoukseen.

11.2 Kannanotto maksuhojennukset ja vapautus.

Päätös; Siirretään seuraavaan kokoukseen (kesken).

11.3 Aloite valtuustolle Itä-Uudenmaan vammaispoliittisen ohjelman laatimisesta.

Päätös; Siirretään seuraavaan kokoukseen (kesken).

11.4 Työryhmien kokouspalkkiot

Kootaan selostus, jossa kuvataan aluevammaisneuvoston kokouksia valmisteleavan kokoonpanon tehtävät, viranhaltijoiden perustamien työryhmien merkitys sekä IU vammaisneuvoston lausuntojen tarvittava panostus.

Päätös; Siirretään seuraavaan kokoukseen (kesken).

12. Tiivistelmät valtuuston ja lautakuntien kokouksista vammaisia ihmisiä koskevista asioista

12.1 Aluevaltuuston / Pauli Ritola (20.5) ja aluehallituksen (8.5) vammaisia ihmisiä koskevat asiat

-Tuottavuusohjelman riittämättömyys

-Valtuutetut halusivat tietää tarkemmin, mikäli palvelut heikentyvät

12.2 Palvelujen järjestäminen -lautakunta (14.5) / Maija Aatelo

-Hyväksyttiin lapsiperheiden kotipalvelun myöntämisperusteet

-Lautakunta päätti muuttaa lauseen tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta koskevassa suunnitelmassaan ”muotoon ”Laki kieltää yksiselitteisesti syrjinnän raskauden takia ja Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen **tulee huomioida** tämä velvoite myös tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta koskevassa suunnitelmassaan”.

12.3 Kehittäminen ja yhteistyö -lautakunta (14.5) / Pauli Ritola

12.4 Kansalliskielilautakunta (13.5) / Jonas Lindström

-Kielillisestä keskusteltu

12.5 Varautuminen ja turvallisuus -lautakunta (22.4 ja 13.5)

-Porvoossa väestösuojia ei ole kuin kerrostaloissa.

13. Kunnallisten vammaisneuvostojen kuulumiset

13.1 Askola

Ei kokousta

13.2 Lapinjärvi

Edustaja ei paikalla

13.3 Loviisa

Ei kokousta

13.4 Myrskylä

Edustaja ei paikalla

13.5 Porvoo

Seuraavan kauden vammaisneuvoston ehdokkaat

13.6 Pukkila

Ei kokousta

13.7 Sipoo

Ei kokousta

14. Ilmoitusasiat

Ei ilmoitettavia asioita.

15. Muut asiat

- Jukka Suhonen, esteettömyysasiantuntija tulee 11.6 kokoukseen.
- Syksyn kokousten ajankohdat sovitaan 11.6 kokouksessa
- Vammaisfoorumin kirje hyvinvointialueille
  - Vammaisneuvosto piti hyvänä asiana.
- Pohjoismaiden vammaiskonferenssi
  - Vammaisneuvoston jäsen Maija Aatelo oli ollut paikalla ja tekee erikseen koosteen.
- Esityslista
  - Vammaisneuvoston jäsenet Håkan Westerholm ja Monica Ståhls-Hindsberg muistuttivat ruotsiksi käännetystä esityslistasta.
  - Jotta esityslista ehtisi ruotsiksi käännettynä Vammaisneuvoston kokouksiin, tulisi se lähettää sihteerille ajoissa kuka lähettää sen käännettäväksi.
- Soveltamisohje

16. Seuraavat kokoukset

Keskiviikko 11.6.2025 klo 16.00 esteettömyysasiantuntija Jukka Suhonen
Keskiviikko 27.8.2025 klo 16.00

17. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 17.31.

Maija Aatelo
puheenjohtaja

Ira Kaijolehto
sihteer

Pöytäkirjantarkastajat;

Jonas Lindström

Pauli Ritola

Tämä pöytäkirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Jakelu

Hannele Käenaho-Virtala

Håkan Westerholm

Janne Riekki

Jonas Lindström

Jyrki Laakso

Maija Aatelo

vpj.

Minna Manninen

Monica Ståhls-Hindsberg

Pauli Ritola

pj.

Robert Almiola

Tuula Räikkönen

vpj.

Hanna Kaunisto

Maritta Koskinen